

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC449

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T544 (1)

datum uitspraak 17/12/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. G.M.J. van Ooijen, advocaat te 's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Huijbergen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 30 december 2014, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie beide d.d. 19 november 2013 met zaaknummers 2011T544 (1) en 2011T544 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 2 december 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 28 maart 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 14 juli 2014. Verweerder heeft bij brief van 19 juli 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen, zoals genoemd onder 1.1, zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven de adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.1 Algemene feiten

Verzoeker komt uit een gezin van drie kinderen. Nadat de ouders van verzoeker waren gescheiden, heeft verzoeker samen met zijn broer en zus in een kindertehuis in [provincie] gewoond. In [jaartal] is verzoeker overgeplaatst naar het [gesticht]. De eerste twee jaren van zijn verblijf in het [gesticht] verliepen probleemloos. Tijdens zijn verblijf daarna was sprake van seksueel misbruik en ook van mishandeling.

Verzoeker is een keer weggelopen uit het [gesticht] en heeft het seksueel misbruik toen bij de politie gemeld. Hij werd echter niet geloofd en is door een agent teruggebracht. Vlak daarna is verzoeker overgeplaatst naar [internaat] [naam].

2.1 a Seksueel misbruik door [broeder 1]

(advies Klachtencommissie 19 november 2013, 2011T544 (1))

Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [broeder 1]) verrichtte werkzaamheden in het [gesticht]. Verzoeker is een niet te tellen aantal keren anaal verkracht door [broeder 1]. Dit gebeurde wanneer verzoeker bij [broeder 1] op zijn kamer moest komen voor een klusje of om een nachtkruisje te halen en ook tijdens de vakantieperiodes. Verzoeker mocht niet mee met de vakanties en bleef op het gesticht omdat hij vaak in bed plaste. Verzoeker moest [broeder 1] helpen bij klusjes en werd dan ook verkracht. Ook is verzoeker regelmatig wakker geworden in het bed van [broeder 1] met pijn in zijn billen.

Verzoeker was bij aanvang van de verkrachtingen acht jaar oud. In de beginperiode van het seksueel misbruik heeft verzoeker nog kunnen bijhouden hoe vaak hij was verkracht, maar op een gegeven moment is verzoeker de tel kwijt geraakt; het verkrachten heeft ontelbare keren plaatsgevonden.

2.1 b Seksueel misbruik door [broeder 2]

(advies Klachtencommissie 19 november 2013, 2011T544 (2))

Verzoeker plaste ongeveer elke nacht in zijn bed. Hij moest dan zijn lakens naar de waszaal brengen. Drie keer stond wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [broeder 2]) verzoeker op te wachten bij de waszaal. Hij moest meekomen naar de badkamer en moest een ijskoud bad nemen. Hij is ook kopje onder geduwd. Na het bad moest verzoeker over de badrand gaan hangen en vervolgens is verzoeker door [broeder 2] verkracht. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik door [broeder 2] acht of negen jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee schriftelijke adviezen zoals genoemd onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [broeder1] en [broeder 2], waarin de klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten vijf daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.4 categorie-indeling

a. Gelet op het jegens verzoeker door [broeder1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.1a en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een langere periode plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit (ontelbare) anale verkrachtingen van verzoeker.
- Er was sprake van misbruik door twee daders.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

b. Gelet op het jegens verzoeker door [broeder 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 onder b en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

c. Gelet op het hiervoor onder 3.2 aangevoerde, leidt het voorgaande ertoe dat de aanvraag van verzoeker in haar geheel beschouwd, dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Ooijen voornoemd bij brief van 14 juli 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft in [internaat] alleen een opleiding tot [beroep] voltooid. Verzoeker kon echter goed leren en hij had willen studeren om docent Nederlands te worden. Door concentratieproblemen veroorzaakt door het seksueel misbruik, heeft verzoeker geen hogere opleiding kunnen volgen. In zijn werkzaam leven heeft hij diverse banen gehad, met name in de [sector]. Hij heeft veelvuldig conflicten gehad met zijn superieuren, waardoor dienstverbanden veelal kortdurend waren. In zijn baan als [functie] heeft verzoeker langer werkzaam kunnen zijn, omdat hij in die functie over een relatief grote autonomie beschikte. In [jaartal] is verzoeker via de VUT-regeling gestopt met werken.

Naast vermogensschade, heeft verzoeker ook aanzienlijke immateriële schade geleden. Hij heeft zeer langdurig een zeer traumatisch verleden moeten verzwijgen. Hij had het gevoel rond te lopen als een bom die bij het minste of geringste tot ontploffing zou komen. Ook heeft hij (in de periode dat hij naar [land] werd gezonden) gehoopt dat er een einde aan zijn leven zou komen; het leven hoefde van hem niet meer. Verzoeker heeft in zijn leven ook zijn toevlucht genomen tot alcohol teneinde zijn problemen weg te drinken.

Verzoeker maakt aanspraak op de maximale vergoeding binnen categorie 5 op basis van geleden immateriële schade, ofwel op basis van geleden materiele en immateriële schade.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 19 juli 2104 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand.

Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Duidelijk is dat verzoeker geen gemakkelijk leven heeft gehad. Hij heeft jarenlang niet, of slechts in bedekte termen, over het ernstige seksueel misbruik dat hem is aangedaan met zijn naasten kunnen spreken. Ook heeft het seksueel misbruik ertoe bijgedragen dat verzoeker problemen heeft ervaren in de sfeer van agressie-regulering en wantrouwen in de omgang met superieuren heeft ontwikkeld. Deze aspecten worden door de Compensatiecommissie betrokken bij het vaststellen van de hoogte van het smartengeld.

4.6 De brief d.d. 14 juli 2014 die namens verzoeker is overgelegd, biedt de Compensatiecommissie evenwel onvoldoende aanknopingspunten om te kunnen concluderen dat verzoeker vermogensschade heeft geleden door het onderhavige seksueel misbruik. Bovendien is ook de hoogte van de gestelde vermogensschade op generlei wijze inzichtelijk gemaakt of onderbouwd. Er is - bij gebreke van bewijsstukken - niet voldoende aannemelijk gemaakt dat verzoeker in de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt een hoger opleidingstype had kunnen afronden. Voorts heeft verzoeker vrijwel constant deelgenomen aan het arbeidzaam leven tot het moment dat hij met de Vut ging. Evenmin zijn er aanknopingspunten dat verzoeker kosten heeft gemaakt voor gevolgde therapieën. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie ertoe in dit geval niet te adviseren tot een vergoeding voor geleden vermogensschade.

4.7 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn vroege jeugd door twee personen is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €55.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.387,90 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €55.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.387,90 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/12/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter